

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра маркетингу та менеджменту

Маловичко С.В., Карабаза І.А.

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

**Кривий Ріг
2017**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра маркетингу та менеджменту

Маловичко С.В., Карабаза І.А.

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Затверджено на засіданні
кафедри маркетингу та менеджменту
Протокол № 21
від “23” червня 2017 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол №9
від “30” червня 2017 р.

**Кривий Ріг
2017**

УДК 339.9 (076.5)
ББК 65.5я73

Рецензенти:

О.В. Неівестна- к.е.н., доцент

Т.В. Кожухова – к.е.н., доцент

Маловичко С.В.

М 49 Публічне адміністрування [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / Маловичко С.В., Карабаза І.А.; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. – 41 с.

Методичні рекомендації призначені для студентів всіх форм навчання і включають інформацію щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються студентами протягом вивчення дисципліни. Методичні рекомендації містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

© Маловичко С.В., Карабаза І.А., 2017
© Донецький національний
університет економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	6
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	22
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи публічного адміністрування	23
Змістовий модуль 2. Система публічного адміністрування	38
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	42
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи публічного адміністрування	43
Змістовий модуль 2. Система публічного адміністрування	66

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни “Публічне адміністрування” є оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з питань публічного адміністрування, зокрема застосування законів, принципів і методів в управлінні суб'єктами публічної сфери, а також формування комплексу практикоорієнтованих прийомів, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень співробітника суб'єкта публічного адміністрування.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Публічне адміністрування” є:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного адміністрування, розуміння основних тенденцій та напрямів їх еволюції;
- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного адміністрування в розвитку суспільства;
- набуття навичок розробки та впровадження заходів забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єкт публічної сфери.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- теоретико-методологічну основу публічного адміністрування;
- технології та процедури формування цілей публічного адміністрування;
- закони, принципи та механізми публічного адміністрування;
- засади, механізми, систему органів, методи та стилі публічного адміністрування;
- особливості відповідальності суб'єктів публічного адміністрування.

вміти :

- підготувати нормативну документацію, пропозиції, рекомендації для суб'єкта публічного адміністрування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного аналізу суспільно-політичного та економічного стану об'єкта впливу;
- визначати технологію управління суб'єктом публічної сфери, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності;
- визначити процедури та основний зміст кожного етапу вироблення та впровадження управлінського;
- вживати заходи із впровадження сучасних форм і методів діяльності суб'єкта публічної сфери, його структурного підрозділу, оптимізації його функціональної та організаційної структури з урахуванням змісту сучасних управлінських технологій;
- застосовувати методи та критерії оцінювання результат діяльності та ефективності публічного адміністрування в умовах соціально-економічних змін.

Вивчення дисципліни студенти передбачає такі програмні результати навчання:

- знати предметну сферу і методологічну основу публічного адміністрування, сутнісні характеристики публічного адміністрування як моделі управління суспільством;

- розуміти принципи, закони, закономірності функції та механізми публічного адміністрування. технології та процедури формування цілей публічного адміністрування;
- орієнтуватися у концепціях та основних підходах до реалізації функцій публічного адміністрування;
- володіти навичками підготовки та раціональними методами прийняття раціональних управлінських рішень у публічній сфері;
- бути обізнаним у змісті управлінської діяльності у сфері публічного адміністрування;
- знати суть та складові організації публічного адміністрування;
- розуміти сутність громадянського суспільства як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування;
- знати функції та повноваження органів державної влади в системі публічного адміністрування;
- засвоїти основні вимоги до іміджу публічного службовця;
- знати закони соціального управління, сутність, зміст і завдання поділу та кооперування праці в органах публічної влади;
- розуміти особливості прийняття управлінських рішень в сфері публічного адміністрування;
- вміння налагоджувати ефективні комунікації в процесі публічного адміністрування
- визначати перспективні наукові напрямки розвитку публічного адміністрування.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні сформувані такі загальні та предметно-спеціальні компетентності:

Загальні:

- здатність визначати раціональні технології управління суб'єктом публічної сфери за ознаками досягнення мети діяльності та ресурсами, що використовуються, з урахуванням особливостей цього об'єкта;
- готовність реалізовувати процедури та основний зміст кожного етапу вироблення та впровадження управлінського рішення з визначенням термінів, виконавців і відповідальності;

Предметно-спеціальні:

- здатність застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності публічного адміністрування в умовах соціально-економічних змін;
- володіння здатністю використовувати принципи публічного адміністрування у практичній діяльності органів публічного управління;
- готовність до аналізу та проведення експертизи нормативно-правових документів, надання інформаційної, методичної та управлінської допомоги особі, громадянину, громадськості, державним службовцям, підприємствам, установам і організаціям;
- володіння інструментарієм аналізу результатів діяльності посадових осіб та структурних підрозділів органів публічного управління;
- здійснення оцінки ефективності поділу, кооперування та регламентування праці в органах публічної адміністрації.

ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Обов'язкова дисципліна спеціальності 074 «Публічне управління та адміністрування»
Загальна кількість годин – 150	Семестр
	1-й
	Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 8,5	26 год.
	Практичні, семінарські
	13 год.
	Лабораторні
	-
	Самостійна робота
	111 год.
	Вид контролю: екзамен

2. Ціль та завдання дисципліни

Метою викладання дисципліни «Публічне адміністрування» є формування професійних компетентностей з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери.

Завдання вивчення дисципліни «Публічне адміністрування»:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного адміністрування, розуміння основних тенденцій та напрямів їх еволюції;

- визначення суті, законів, принципів и механізмів публічного адміністрування в розвитку суспільства;

- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного адміністрування об'єктів публічної сфери;

- оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загально цивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;

- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи публічного адміністрування						
Предмет і методологічна основа публічного адміністрування	16	2	1	-	-	13
Публічна сфера як єдність економічної, соціальної та політичної сфер	16	2	2	-	-	12
Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування	16	2	1	-	-	13
Публічне адміністрування і влада	16	4	2	-	-	10
Публічне адміністрування на місцевому рівні	16	2	1	-	-	13
Разом за змістовим модулем 1	80	12	7	-	-	61
Змістовий модуль 2. Система публічного адміністрування						
Закони та принципи публічного адміністрування	18	2	2	-	-	14
Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень	17	4	1	-	-	12
Організація системи публічного адміністрування	17	2	1	-	-	14
Публічне адміністрування в соціальній і економічній сферах	18	6	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	70	14	6	-	-	50
Усього годин	150	26	13	-	-	111

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема практичного заняття	Кількість годин
1	Застосування об'єктивних законів і принципів публічного адміністрування	1
2	Визначення особливостей, взаємозв'язку та взаємозалежності політики і економіки, держави й бізнесу	2
3	Вироблення концептуальних засад та особливостей розбудови громадянського суспільства в Україні	1
4	Функції та повноваження органів державної влади в системі публічного адміністрування	2
5	Публічне адміністрування та механізм взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування	1
6	Застосування об'єктивних законів і принципів публічного адміністрування	2
7	Визначення напрямків удосконалення процесу прийняття управлінських рішень у публічному адмініструванні	1
8	Механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування	1
9	Визначення основних напрямів публічного управління економічною сферою	2

5. Індивідуальні завдання

1. Підготовка оглядів періодичної і наукових монографій.
2. Підготовка рефератів (доповідей) та наукових статей.
3. Аналіз практики публічного адміністрування в Україні.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи публічного адміністрування			
Застосування об'єктивних законів і принципів публічного адміністрування	13	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії
Визначення особливостей, взаємозв'язку та взаємозалежності політики і економіки, держави й бізнесу	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді
Вироблення концептуальних засад	13	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення	Усне опитування, спостереження за

та особливостей розбудови громадянського суспільства в Україні		теоретичних питань 2. Підготовка до обговорення кейсу 3. Підготовка доповіді	участь у дискусії, оцінювання доповіді
Функції та повноваження органів державної влади в системі публічного адміністрування	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до обговорення кейсу 3. Підготовка доповіді	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді
Публічне адміністрування та механізм взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування	13	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до обговорення кейсу 3. Підготовка до письмового опитування 4. Підготовка доповіді	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді
Змістовий модуль 1. Система публічного адміністрування			
Застосування об'єктивних законів і принципів публічного адміністрування	14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка до обговорення кейсу 4. Підготовка до письмового опитування	Усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії
Визначення напрямків удосконалення процесу прийняття управлінських рішень у публічному адмініструванні	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка доповіді	Усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді
Механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування	14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до обговорення кейсу 3. Підготовка доповіді	Усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді
Визначення основних напрямів публічного управління економічною сферою	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка доповіді	Усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді
Разом	111		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності						
	Загальні		Предметно-спеціальні				
	1	2	1	2	3	4	5
знати предметну сферу і методологічну основу публічного адміністрування, сутнісні характеристики публічного адміністрування як моделі управління суспільством;			+				
розуміти принципи, закони, закономірності функцій та механізми публічного адміністрування. технології та процедури формування цілей публічного адміністрування;				+			
орієнтуватися у концепціях та основних підходах до реалізації функцій публічного адміністрування;			+				
володіти навичками підготовки та раціональними методами прийняття раціональних управлінських рішень у публічній сфері;	+	+		+		+	+
бути обізнаним у змісті управлінської діяльності у сфері публічного адміністрування;		+					

знати суть та складові організації публічного адміністрування;			+				
розуміти сутність громадянського суспільства як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування;	+			+	+	+	
знати функції та повноваження органів державної влади в системі публічного адміністрування;	+	+				+	
засвоїти основні вимоги до іміджу публічного службовця;		+	+				
знати закони соціального управління, сутність, зміст і завдання поділу та кооперування праці в органах публічної влади;				+		+	
розуміти особливості прийняття управлінських рішень в сфері публічного адміністрування;					+		
визначити перспективні наукові напрямки розвитку публічного адміністрування.		+				+	

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійне опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: протягом семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ семінарського заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання, письмові опитування	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1	1	1			3
Тема 2	1	1	1			3
Тема 3	1	1	1			3
Тема 4	1	1	2			4
Тема 5	2	1	2			5
					5	5
Разом змістовий модуль 1	6	5	7		5	23
Змістовий модуль 2						
Тема 6	1	1	1	5		8
Тема 7	1	1	1	5		8
Тема 8	1	1	1			3
Тема 9	1	1	1			3
					5	5
Разом змістовий модуль 2	4	4	4	10	5	27
Разом	10	9	11	10	10	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми "TestXPro"

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання *тестових завдань* (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання *теоретичної частини* екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання **практичної частини** (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання *тестових завдань* (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання *теоретичної частини* екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання **практичної частини** (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Навчальний посібник.
2. Електронний конспект лекцій.
3. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
4. Індивідуальні завдання.
5. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Базова

1. Державне управління : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко ; за ред. А. Ф. Мельник. - 2-ге вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2004. - 342 с.
2. *Малиновський В. Я.* Державне управління : навч. посіб. - 2-ге вид., випр. і доп. - К.: Атіка, 2003. - 576 с.
3. Органи державної влади в Україні: структура, функції і тенденції розвитку : навч. посіб. // Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, Н. Г. Плахотник та ін. ; за заг. ред. Н. Р. Нижник. - К.: З АТ "Нічлава", 2003. - 288 с.
4. Публічне адміністрування в Україні: [Навч. посібник] / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової – Х. : Вид-во Харрі НАДУ "Магістр", 2011. – 306 с.

Додаткова

1. Англо-український словник термінів і понять з державного управління. - К.: Основи, 1996. - 126 с.
2. *Атаманчук Г. В.* Теория государственного управления : курс лекций / Г. В. Атаманчук. - 4-е изд., стер. - М.: Омега-Л, 2006. - 584 с.
3. *Бакуменко В. Д.* Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики /В. Д Бакуменко. - К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 258 с.
4. *Борденюк В.* Децентралізація державної влади і місцеве самоврядування: поняття, суть та форми (види) / В. Борденюк // Право України. – 2005. -С.21-26.
5. *Борденюк В.* Місцеве самоврядування як форма децентралізації державної влади: конституційно-правові аспекти / В. Борденюк // Вісн. НАДУ. - 2004. - №3.-С. 420-431.
6. *Василенко И. А.* Государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия : учеб. пособие / И. А. Василенко. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Логос, 2000. - 200 с.
7. Державне управління та державна служба : словник-довідник / уклад. Оболенський О. Ю. - К.: КНЕУ, 2005. - 280 с.
8. Державне управління в Україні: реалії та перспективи : зб. наук. пр. - К.: Вид-во НАДУ, 2005. - 432 с.
9. Державне управління: теорія і практика / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. - К.: Юрінком Інтер, 1998. - 432 с.
10. *Діденко Н. Г.* Управління, влада, держава: філософські аспекти взаємодії / Н. Г. Діденко ; Донецьк, держ. ун-т упр. - Донецьк- ДонДУУ, 2005. - 128 с.
11. Економічний розвиток: державна політика : навч. посіб. / Ю. Бажан, О. Кілієвич, О. Мартенс та ін. - К.: Вид-во УАДУ, 2001. - 480 с.
12. Ефективність державного управління та управлінських кадрів в умовах змін : зб. наук. пр. / І. В. Розпутенко, О. Г. Пухкал, О. Д. Брайченко та ін. ; за заг.

- ред. І. В. Розпутенка ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Ін-т підвищ. кваліфікації керів. кадрів. - К.: Вид-во НАДУ, 2005. - 168 с.
13. Конституційне право зарубіжних країн / М. С. Горшеньова, К. О. Закоморна, В. О. Ріяка та ін. - К.: Юрінком Інтер, 2004. - 544 с.
  14. Концепція адміністративної реформи в Україні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
  15. Лесечко М. Д. Системний підхід: теорія, методологія, правка / М. Д. Лесечко. - Львів : ЛРІДУ УАДУ, 2002. - 300 с
  16. Малиновський В. Економічні функції державного управління і В. Малиновський. - [б. м.: б. в.], 2000.
  17. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління / В. Я. Малиновський. - К.: Атіка, 2005. - 240 с.
  18. Мельниченко В. Вертикаль управління. Повноваження і відповідальність / В. Мельниченко І І Віче. - 2001. - № 4. - С.16-29.
  19. Мартиненко В. М. Державне управління: шлях до нової парадигми (теорія та методологія) / В. М. Мартиненко. - Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2003. - 218 с.
  20. Органи державної влади України : монографія / за ред. В. Ф. Погорілка. - К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, 2002. - 271 с.
  21. Проблеми децентралізації: національний та міжнародний досвід : зб. матеріалів та док. / наук. ред. М. О. Пухтинський ; Фонд сприяння місцевому самоврядуванню України. - К.: Атіка-Н, 2006. - 744 с.
  22. Розвиток публічного адміністрування на засадах менеджменту: європейський контекст: матеріали наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 15-16 трав. 2009 р. / за заг. ред. С. М. Серьогіна. - Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2009. - 301 с.
  23. Кабінет Міністрів України (вихід на всі міністерства і відомства). - Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>
  24. Верховна Рада України. - Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
  25. Асоціація міст України. - Режим доступу : www.amu.kiev.ua
  26. Українська асоціація якості. - Режим доступу : <http://www.quality.kiev.ua>

**ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування

Тема 2. Публічна сфера як єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Семинар 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування.

Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер

План заняття:

1. Питання для усного опитування та дискусії:

- 1.1. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція.
- 1.2. Предметна сфера публічного адміністрування.
- 1.3. Основні теорії управління суспільством:
  - 1.3.1. основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини ХХ століття;
  - 1.3.2. японський варіант людських стосунків;
  - 1.3.3. соціально-інженерний та гуманітарний підходи;
  - 1.3.4. концепція раціонального вибору та «новий менеджеризм»;
  - 1.3.5. публічне управління в контексті неокласичної теорії.
- 1.4. Співвідношення економіки та політичної економії.
- 1.5. Поняття та сутність соціальної сфери.
- 1.6. Публічна сфера і публічна політика.

2. Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

3. Презентація рефератів (доповідей).

4. Обговорення кейсу.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: управління, адміністрування, публічне адміністрування, управління суспільством, управління країною, економічна наука, соціологія, політологія, економіка, політична економія, економічна сфера, політична сфера, соціальна сфера, публічна сфера, публічна політика.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на:

- основних підходах до розуміння публічного адміністрування;
- еволюції публічного адміністрування;
- предметній сфері публічного адміністрування;
- методологічній основі дослідження публічного адміністрування;
- співвідношенні управління та адміністрування;
- вивченні публічного адміністрування як напряму наукових досліджень;
- визначенні публічного адміністрування як сукупності знань;
- характеристиці публічного адміністрування як сфери діяльності;

- особливостях публічного адміністрування як навчальної дисципліни;
- джерелах ідей управління суспільством і країною;
- формуванні та розвитку теорій управління суспільством і країною;
- основних теоріях та школах управління суспільством і країною другої половини ХХ століття;
- характеристиці японського варіанту людських стосунків;
- соціально-інженерному підході;
- виявленні характерних рис гуманітарного підходу;
- вивченні концепції раціонального вибору;
- визначенні «нового менеджеризму»;
- публічному управлінні в контексті неокласичної теорії;
- взаємозв'язку економічної науки, соціології та політології;
- співвідношенні економіки та політичної економії;
- особливостях поведінки людей у економічній та політичній сферах;
- таких аспектах соціальної сфери як: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство;
- дії ринкових принципів у політичній сфері;
- взаємообумовленості публічної сфери і публічної політики.

Тема 3. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування

Тема 4. Публічне адміністрування та влада

Семинар 2. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування. Публічне адміністрування та влада

План заняття:

1. Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.
- 1.2. Місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
- 1.3. Феномен влади. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
- 1.4. Держава як суб'єкт політичної влади.
- 1.5. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади.
- 1.6. Лобізм.

2. Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

3. Презентація рефератів (доповідей).

4. Обговорення кейсу.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: громадянське суспільство, громадська організація, влада, публічна влада, публічне адміністрування, політична влада, економічна влада, лобізм.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на:

- основних етапах формування та еволюції громадянського суспільства;
- сутнісних характеристиках громадянського суспільства;
- визначенні місця і ролі громадських організацій у публічному адмініструванні;
- характеристиці громадянського суспільства як сфери формування єдиного комплексу цінностей та відносин;
- автономності і органічній єдності громадянського суспільства та держави;
- вивченні феномену влади;
- співвідношенні публічної влади та публічного адміністрування;
- характеристиці влади як основного засобу публічного адміністрування;
- механізмі взаємодії влади та публічного адміністрування;
- вивченні держави як суб'єкта політичної влади;
- виявленні сутності економічної влади;
- взаємозв'язку і взаємозалежності політичної та економічної влади;
- визначенні лобізму.

Тема 5. Публічне адміністрування на місцевому рівні

Семінар 3. «Публічне адміністрування на місцевому рівні»

План заняття:

1. Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування.
- 3.2. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування.
- 3.3. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування.
- 3.4. Статус посадових осіб місцевого самоврядування.
- 3.5. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні:
  - 3.5.1. вибори органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
  - 3.5.2. місцевий референдум;
  - 3.5.3. загальні збори громадян;
  - 3.5.4. органи самоорганізації населення.

2. Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

3. Презентація рефератів (доповідей).

4. Обговорення кейсу.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: муніципальна публічна влада, місцеве самоврядування, децентралізація влади, компетенція місцевого самоврядування, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадова особа місцевого самоврядування, безпосередня

демократія, місцеві вибори, виборча система, місцевий референдум, загальні збори громадян, органи самоорганізації населення, адміністративно-територіальна одиниця, територіальна громада, комунальна власність, місцевий бюджет, муніципальне управління, громадська ініціатива, децентралізація, місцева рада.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на:

- понятті муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування;
- характеристиці місцевого самоврядування як демократичної основи управління в державі;
- основних факторах формування місцевого самоврядування;
- визначенні ролі місцевого самоврядування в процесі децентралізації влади та публічного адміністрування;
- характеристиці сфер управління та компетенції місцевого самоврядування;
- характеристиці представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування;
- визначенні статусу посадових осіб місцевого самоврядування;
- вивченні інститутів безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні;
- характеристиці виборів органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
- визначенні місцевого референдуму, загальних зборів громадян, органів самоорганізації населення як форм безпосередньої участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СИСТЕМА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 6. Закони та принципи публічного адміністрування.

Тема 7. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень

Семінар 4. «Закони та принципи публічного адміністрування. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень»

План заняття:

1. Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Управління як визначальна функція публічного адміністрування.
- 4.2. Закони соціального управління.
- 4.3. Принципи публічного адміністрування та їх застосування.
- 4.4. Управлінське рішення як наукова категорія.
- 4.5. Послідовність етапів прийняття рішень.
- 4.6. Динаміка виконання управлінських рішень.

2. Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

3. Аналіз виконання індивідуальних завдань

4. Обговорення кейсу.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: управління суспільством, закон публічного адміністрування, принцип публічного адміністрування, управління, управлінське рішення, процес прийняття управлінських рішень, суб'єкт прийняття управлінських рішень, об'єкт прийняття управлінських рішень, етапи прийняття управлінських рішень, виконання управлінських рішень.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на:

- виокремленні управління суспільством головним призначенням публічного адміністрування;
- характеристиці загального закону соціального управління – залежності управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища;
- характеристиці закону необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами;
- характеристиці закону розмежування центрів влади та управління;
- характеристиці закону централізації та децентралізації влади;
- характеристиці закону системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування;
- виявленні загальносистемних методологічних принципів публічного адміністрування;
- вивченні принципів, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси;
- практичних аспектах застосування принципів публічного адміністрування;
- визначенні управління як визначальної функції публічного адміністрування;
- характеристиці управлінського рішення як наукової категорії;
- встановленні пріоритетності політичного вибору цінностей та цілей;
- визначенні цінностей та цілей як визначальній ланці прийняття рішень;
- ролі конкуренції в процесі прийняття рішень;
- взаємовідносинах суб'єкта та об'єкта прийняття рішень;
- послідовності етапів прийняття рішень;
- динаміці виконання рішень.

Тема 8. Організація системи публічного адміністрування

Семінар 5. Механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування.

Бюрократія та антикорупційна діяльність в системі публічного адміністрування. Результативність та ефективність публічного адміністрування

План заняття:

1. Питання для усного опитування та дискусії:

5.1. Структура механізму та органів публічного адміністрування.

- 5.2. Типи органів публічного адміністрування.
- 5.3. Принципи організації діяльності органів публічного адміністрування.
- 5.4. Територіально-адміністративний аспект публічного адміністрування.
- 5.5. Методи публічного адміністрування. Застосування демократичних методів.
- 5.6. Стиль публічного адміністрування.
- 5.7. Основні ознаки та атрибути бюрократії.
- 5.8. Публічна служба.
- 5.9. Поняття корупції та корупційних дій.
- 5.10. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності.
- 5.11. Поняття та фактори результативності та ефективності публічного адміністрування.
- 5.12. Вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування.
- 5.13. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування.
- 5.14. Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування.

2. Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

3. Обговорення кейсу.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: механізм публічного адміністрування, орган публічного адміністрування, форма правління, методи публічного адміністрування, демократичні методи публічного адміністрування, стиль публічного адміністрування..

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на:

- структурі механізму та органів публічного адміністрування;
- типологізації органів публічного адміністрування;
- характеристиці принципів організації діяльності органів публічного адміністрування;
- територіально-адміністративному аспекті публічного адміністрування;
- проблемах вибору найкращої форми правління;
- вивченні методів публічного адміністрування;
- застосуванні демократичних методів;
- характеристиці стилів публічного адміністрування.

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: бюрократія, публічна служба, корупція, корупційні дії, антикорупційна діяльність, результативність публічного адміністрування, ефективності публічного адміністрування, продуктивність публічного адміністрування, контрактна система, неокорпоративізм.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на:

- визначенні бюрократії як наукової категорії;

- вивченні теорії бюрократії М.Вебера;
- сучасних підходах в оцінюванні бюрократії;
- основних ознаках та атрибутах бюрократії;
- аспектах політизації вищого чиновництва;
- визначенні сутності публічної служби;
- характеристичі понять корупції та корупційних дій;
- нормативно-правові бази антикорупційної діяльності;
- виявленні зон «підвищеного» ризику проявів корупції;
- характеристики факторів запобігання проявам корупції: політичних, нормативно-правових, організаційних, економічних, кадрових, морально-психологічних;
- визначенні поняття результативності та ефективності публічного адміністрування;
- характеристики факторів результативності та ефективності публічного адміністрування;
- методах виміру продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування;
- визначенні критеріїв результативності та ефективності публічного адміністрування;
- виявленні факторів підвищення ефективності публічного адміністрування;
- характеристики контрактної системи та неокорпоративізму.

Тема 9. Публічне адміністрування в соціальній та економічній сферах

Семінар 6. «Публічне адміністрування в соціальній та економічній сферах»

План заняття:

1. Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки. Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.
- 7.2. Основні види соціальної допомоги держави.
- 7.3. Принципи оцінювання ефективності реалізації соціальної політики.
- 7.4. Основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи.
- 7.5. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки.
- 7.6. Основні характеристики сучасної економічної системи.
- 7.7. Основні напрями державного регулювання економіки.
- 7.8. Загальна характеристика взаємовідносин суспільства та економіки.
- 7.9. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності.
- 7.10. Антимонопольна діяльність та забезпечення цивілізованих засад конкуренції.
- 7.11. Поняття та види добровільних об'єднань.
- 7.12. Загальні принципи управління в добровільних об'єднаннях.

2. Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

3. Індивідуальне тестування.

4. Обговорення кейсу.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: соціальна політика, соціальна допомога держави, соціальна безпека, ефективність реалізації соціальної політики, економічна система, ринкова соціально орієнтована економіка, економіка індустріального типу, постіндустріальна економіка, державне регулювання економіки, керуюча система, економічна криза, спад економіки.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на:

- формуванні підходів до соціальної політики;
- ролі держави як гаранта соціальної спрямованості ринкової економіки;
- публічному адмініструванні в забезпеченні населення суспільними благами;
- основних видах соціальної допомоги держави;
- зростанні ролі позаекономічних факторів;
- публічному адмініструванні у сфері науки, культури та мистецтва;
- забезпеченні державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення;
- забезпеченні державою безпеки прав та інтересів споживачів;
- принципах оцінювання ефективності реалізації соціальної політики;
- основних напрямках формування та розвитку сучасної економічної системи;
- основних ознаках ринкової соціально орієнтованої економіки;
- переході від економіки індустріального типу до постіндустріальної економіки;
- основних характеристиках сучасної економічної системи;
- основних напрямках державного регулювання економіки;
- характерних рисах керуючої системи в період криз і спадів.

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: підприємницька діяльність, управління власністю, конкурентне середовище, антимонопольна діяльність, конкуренція, добровільне об'єднання, управління в добровільних об'єднаннях, громадське об'єднання, суспільно-господарське об'єднання, господарське товариство, що має на меті отримання прибутку, релігійне об'єднання.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на:

- загальній характеристиці взаємовідносин суспільства та економіки;
- етапах формування та еволюції публічного адміністрування у сфері економіки;
- ролі держави як гаранта забезпечення умов для підприємницької діяльності;
- нових тенденціях у взаємовідносинах суспільства та бізнесу;
- управлінні власністю в умовах демократичної, правової держави;
- нормативно-правовому забезпеченні конкурентного середовища;
- характеристиці антимонопольної діяльності держави;
- забезпеченні цивілізованих засад конкуренції;
- механізмах взаємодії суспільства та економіки;

- понятті та видах добровільних об'єднань;
- загальних принципах управління в добровільних об'єднаннях;
- управлінні в громадських об'єднаннях;
- управлінні в суспільно-господарських об'єднаннях;
- управлінні в господарських товариствах, що мають на меті отримання прибутку;
- управлінні в релігійних об'єднаннях.

ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування

Тема 2. Публічна сфера як єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Семінар 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування.

Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер

Методи контролю: усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Охарактеризуйте основні підходи до розуміння публічного адміністрування.
2. Наведіть основні віхи еволюції публічного адміністрування.
3. Що є предметною сферою публічного адміністрування?
4. Що включається до методологічної основи дослідження публічного адміністрування?
5. Яким чином співвідносяться управління та адміністрування?
6. Охарактеризуйте публічне адміністрування як напрям наукових досліджень.
7. Розкрийте сутність публічного адміністрування як сукупності знань.
8. Наведіть характеристику публічного адміністрування як сфери діяльності.
9. Розкрийте зміст публічного адміністрування як навчальної дисципліни.
10. Що виступає джерелами ідей управління суспільством і країною?
11. Яким чином здійснювалося формування та розвивалися теорії управління суспільством і країною?
12. Охарактеризуйте основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини ХХ століття.
13. Назвіть характерні риси японського варіанту людських стосунків.
14. Розкрийте сутність соціально-інженерного та гуманітарного підходів.
15. У чому полягає зміст концепції раціонального вибору та «нового менеджеризму»?
16. Охарактеризуйте публічне управління в контексті неокласичної теорії.

3. Підготуйтеся до письмового опитування.

4. Підготуйте доповідь та її презентацію на одну з тем:

1. Обґрунтуйте взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології.

2. Яким чином співвідносяться економіка та політична економія?
  3. Які головні особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах?
  4. Поясніть взаємодію у соціальній сфері суспільства: публічного адміністрування та людини; публічного адміністрування та колективу; публічного адміністрування та суспільства.
  5. Як діють ринкові принципи у політичній сфері?
- Охарактеризуйте сутність публічної сфери і публічної політики

5. Заповніть таблицю:

Школа управління	Основні ідеї	Представники

Список рекомендованої літератури

1-4, 7, 9, 12, 15-17, 21, 24, 26, 29-31, 37, 46-49, 75, 81, 84, 88-90, 95

Тема 3. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування

Тема 4. Публічне адміністрування та влада

Семінар 2. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування. Публічне адміністрування та влада

Методи контролю: усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
  1. Охарактеризуйте основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства.
  2. Проаналізуйте сутнісні характеристики громадянського суспільства.
  3. Обґрунтуйте місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
  4. Розкрийте сутність громадянського суспільства як сфери формування єдиного комплексу цінностей та відносин.
  5. У чому проявляється автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави?
  6. Розкрийте сутність феномену влади.
  7. Яким чином співвідносяться публічна влада та публічне адміністрування?

8. Чому влада виступає основним засобом публічного адміністрування?
  9. Що являє собою механізм взаємодії влади та публічного адміністрування?
  10. Охарактеризуйте державу як суб'єкта політичної влади.
  11. Розкрийте зміст економічної влади.
  12. У чому полягає взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади?
  13. Охарактеризуйте зміст та сутність лобізму.
3. Підготуйтеся до письмового опитування.
4. Підготуйте доповідь та її презентацію на одну з тем:
1. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин.
  2. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.
5. Завдання. Виписати зі словників або інших літературних джерел (із обов'язковим посиланням на авторів) по три визначення понять «влада», «політична влада», «держава», «економічна влада».

Список рекомендованої літератури

1, 2, 3, 6, 11, 13, 14, 15, 20, 21, 25, 29, 39, 40, 42, 46, 48, 49, 65, 75, 76, 80, 81, 84, 93, 94, 95, 101

Тема 5. Публічне адміністрування на місцевому рівні

Семінар 3. «Публічне адміністрування на місцевому рівні»

Методи контролю: усне опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
  1. Охарактеризуйте поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування.
  2. Розкрийте сутність місцевого самоврядування як демократичної основи управління в державі.
  3. Назвіть основні фактори формування місцевого самоврядування.
  4. У чому полягає роль місцевого самоврядування в процесі децентралізації влади та публічного адміністрування?
  5. Які основні сфери управління та компетенції місцевого самоврядування?
  6. Наведіть характеристику представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування.
  7. Охарактеризуйте статус посадових осіб місцевого самоврядування.

8. Які є інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні?
  9. У чому полягає сутність та роль виборів органів та посадових осіб місцевого самоврядування?
  10. Що таке місцевий референдум?
  11. У чому полягає сутність загальних зборів громадян?
  12. Розкрийте сутність та роль органів самоорганізації населення.
  13. Якими нормативно-правовими актами визначено правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні?
3. Підготуйте доповідь та її презентацію на одну з тем:
1. Що потрібно розуміти під поняттям «територіальна громада»?
  2. Чи оптимальними, на Вашу думку, є розподіл повноважень між місцевими органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування в Україні? Свою позицію обґрунтуйте.
4. Проаналізуйте кейс та підготуйтеся до його обговорення.

Список рекомендованої літератури

3-5, 12, 15-17, 21, 24, 25, 31, 35, 41, 43, 45, 52, 53, 63, 64, 66, 72, 73, 79, 95, 98, 99.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 6. Закони та принципи публічного адміністрування.

Тема 7. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень

Семінар 4. «Закони та принципи публічного адміністрування. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень»

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:
  1. Обґрунтуйте, чому управління суспільством є головним призначенням публічного адміністрування?
  2. Поясніть сутність загального закону соціального управління – залежності управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
  3. Розкрийте зміст закону необхідності посилення регулювання та управління суспільними процесами.

4. У чому полягає сутність закону розмежування центрів влади та управління?
5. Поясніть зміст закону централізації та децентралізації влади.
6. Розкрийте сутність закону системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування.
7. Які основні загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування?
8. Охарактеризуйте принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси.
9. Яким чином застосовуються принципи публічного адміністрування?

3. Підготуйте доповідь та її презентацію на одну з тем:

1. Дайте характеристику управління як визначальної функції публічного адміністрування.
  2. Розкрийте сутність управлінського рішення як наукової категорії.
  3. У чому полягає пріоритетність політичного вибору цінностей та цілей?
  4. Чому визначення цінностей та цілей є визначальною ланкою прийняття управлінських рішень?
  5. Яка роль конкуренції в процесі прийняття рішень?
  6. Яким чином будуються взаємовідносини суб'єкта та об'єкта прийняття рішень?
  7. Яка послідовність етапів прийняття рішень?
  8. Яким чином відбувається динаміка виконання рішень?
  9. Вкажіть сутнісні характеристики оптимального управлінського рішення.
4. Проаналізуйте кейс та підготуйтеся до його обговорення.

Список рекомендованої літератури

3, 4, 15-18, 21, 24, 25, 31, 44, 50, 75, 84, 95, 100.

Тема 8. Організація системи публічного адміністрування

Семінар 5. Механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування. Бюрократія та антикорупційна діяльність в системі публічного адміністрування. Результативність та ефективність публічного адміністрування

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.
2. Самостійно опрацюйте питання:

1. Яка структура механізму та органів публічного адміністрування?
  2. Проведіть типологізацію органів публічного адміністрування.
  3. Назвіть принципи організації діяльності органів публічного адміністрування.
  4. У чому полягає територіально-адміністративний аспект публічного адміністрування?
  5. Які шляхи вирішення проблеми вибору найкращої форми правління?
  6. Охарактеризуйте методи публічного адміністрування.
  7. Яким чином застосовуються демократичні методи?
  8. Дайте характеристику стилів публічного адміністрування.
  9. Охарактеризуйте бюрократію як наукову категорію.
  10. Розкрийте сутність теорії бюрократії М.Вебера.
  11. Дайте характеристику сучасних підходів в оцінюванні бюрократії.
  12. Які основні ознаки та атрибути бюрократії?
  13. Обґрунтуйте, чи відбувається політизація вищого чиновництва в сучасній Україні?
  14. Що таке публічна служба?
  15. Розкрийте сутність понять корупції та корупційних дій.
  16. Яка нормативно-правова база антикорупційної діяльності в Україні?
  17. Які є зони «підвищеного» ризику проявів корупції?
  18. Охарактеризуйте фактори запобігання проявам корупції: політичні, нормативно-правові, організаційні, економічні, кадрові, морально-психологічні.
  19. Розкрийте сутність понять результативності та ефективності публічного адміністрування.
  20. Назвіть фактори результативності та ефективності публічного адміністрування.
  21. Яким чином здійснюється вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування?
  22. Які критерії результативності та ефективності публічного адміністрування?
  23. Сформулюйте фактори підвищення ефективності публічного адміністрування.
  24. Що таке контрактна система та неокорпоративізм?
2. Проаналізуйте кейс та підготуйтеся до його обговорення
3. Завдання. Порівняйте мету і засоби управління при демократичному, авторитарному і тоталітарному політичному режимі за допомогою такої таблиці:

Вид політичного режиму	Мета управління	Засоби управління
Демократичний		
Авторитарний		
Тоталітарний		

Список рекомендованої літератури

3, 4, 12, 13, 15-17, 19, 21, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 36, 41, 49, 50, 55, 58, 68-71, 72, 75, 77, 81, 82, 83, 84, 87, 91.95.

Тема 9. Публічне адміністрування в соціальній та економічній сферах

Семінар 6. «Публічне адміністрування в соціальній та економічній сферах»

Методи контролю: усне та письмове опитування, спостереження за участю в дискусії

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*

2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Яким чином формуються підходи до соціальної політики держави?
2. Поясніть роль держави як гаранта соціальної спрямованості ринкової економіки.
3. Яка роль публічного адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами?
4. Які основні види соціальної допомоги держави?
5. Чому відбувається зростання ролі позаекономічних факторів у соціальній сфері?
6. Яким чином здійснюється публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва?
7. Обґрунтуйте необхідність забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення.
8. Охарактеризуйте заходи забезпечення державою безпеки прав та інтересів споживачів.
9. Назвіть принципи оцінювання ефективності реалізації соціальної політики.
10. Охарактеризуйте основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи.
11. Які основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки?
12. Яким чином відбувається перехід від економіки індустріального типу до постіндустріальної економіки?
13. Назвіть основні характеристики сучасної економічної системи.
14. Розкрийте сутність основних напрямів державного регулювання економіки.
15. Що виступає керуючою системою в період криз і спадів?
16. Наведіть загальну характеристику взаємовідносин суспільства та економіки.
17. Які основні етапи формування та еволюції публічного адміністрування у сфері економіки?
18. Охарактеризуйте роль держави як гаранта забезпечення умов для підприємницької діяльності.
19. Які нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу?
20. Яким чином здійснюється управління власністю в умовах

демократичної, правової держави?

21. Дайте характеристику нормативно-правового забезпечення конкурентного середовища.

22. У чому полягає сутність та роль антимонопольної діяльності держави?

23. Як забезпечуються цивілізовані засади конкуренції в Україні?

24. Які існують механізми взаємодії суспільства та економіки?

3. Підготуйтеся до письмового опитування.

4. Проаналізуйте кейс та підготуйтеся до його обговорення.

Список рекомендованої літератури

7-9, 10, 15-17, 22, 23, 25, 26,30, 33, 38, 47, 51, 54, 56, 57, 59-61, 65, 66, 67, 74, 75, 78, 85, 88-90, 92, 95-97.

Рекомендовані джерела

1. Алексєєв В.М. Взаємовідносини держави і суспільства в Україні: управлінський аспект: монографія / В.М. Алексєєв. – Чернівці: Технодрук, 2010. – 524 с.
2. Алексєєв В.М. Суспільство та держава: управлінські взаємовідносини: монографія / В.М. Алексєєв. – Чернівці: Технодрук, 2012. – 344 с.
3. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: курс лекцій / Г.В. Атаманчук. – 2-е изд. дополн. – М. : Омега-Л, 2004. – 584 с.
4. Бакуменко В.Д. Теоритичні та організаційні засади державного управління: навч. посіб. / В.Д. Бакуменко, П.І. Надолішній. – К.: Міленіум, 2003. – 256 с.
5. Батанов О.В. Муніципальна влада в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / О.В. Батанов. – К. : Юридична думка, 2010. – 653 с.
6. Бойчук М.А. Влада і громадянське суспільство: механізми взаємодії. – К.: Атлант ЮЕМСІ, 2007. – 207 с.
7. Гаєвський Б. Конституційне забезпечення соціального управління / Б. Гаєвський, О. Гаєвська // Віче. – 2011. - № 8. – С. 8-10.
8. Гнибіденко І. Вплив світової фінансово-економічної кризи на соціальну сферу України / І. Гнибіденко // Економіка України. – 2009. - № 7. – С. 64-73.
9. Горбенко Н.Є. Політична економія: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / Н.Є. Горбенко, М.Й. Дмитренко, І.Ю. Кочума. – К. : УБС НБУ, 2009. – 408 с.
10. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Голос України від 14.03.2003 - № 49.
11. Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку / [Рудич Ф.М., Балабан Р.В., Ганжуров Ю.С. та ін.]; Ф.М. Рудич (заг. ред.). – К.: Парламентське вид-во, 2006. – 412 с.
12. Демиденко В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні (у схемах): посіб. / В.О. Демиденко. – К. : КНТ, 2007. – 440 с.
13. Денисюк М.В. Правовий механізм контролю громадянським суспільством діяльності органів державної влади // Держава і право. – 2011. – Випуск № 53. – С. 99-103.
14. Держава і громадянське суспільство в Україні: проблеми взаємодії: монографія / [Кресіна І.О., Скрипнюк О.В., Коваленко А.А. та ін.]; І.О. Кресіна (ред.). – К. : Логос, 2007. – 314 с.
15. Державне управління та державна служба: словник-довідник / уклад. О.Ю. Оболенський. – К. : КНЕУ, 2005. – 480 с.
16. Державне управління: навч. посіб. / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко; за ред. А.Ф. Мельник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 343 с.
17. Державне управління: основи теорії, історія і практика: навч. посіб. / В.Д. Бакуменко, П.І. Надолішній, М.М. Іжа, Г.І. Арабаджи. – О.: Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2009. – 393 с.
18. Дегтяр А.О. Управлінські рішення в органах державної влади: моногр. / А.О.

- Дегтяр, В.Ю. Степанов, С.В. Тарабан; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. А.О. Дегтяра. – Х.: С.А.М, 2010. – 275 с.
19. Дзюндзюк В.Б. Ефективність діяльності публічних організацій: монографія / В.Б. Дзюндзюк. – Х.: ХарПІ УАДУ «Магістр». 2003. – 236 с.
  20. Дорошенко В. Деякі передумови та аспекти формування громадянського суспільства в Українській державі / В. Дорошенко // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – 2012. - № 3. – С. 221-226.
  21. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. – К. : НАДУ, 2010. – 820 с.
  22. Єременко В. Соціальна економіка в концепції еволюції соціально-економічних систем / В. Єременко // Економіка України. – 2008. - № 12. – С. 19-28.
  23. Єременко В.Г. Соціальна економіка. – [вид. 2-ге, адаптов. і допов.] – К.: Інформаційно-видавничий центр Держкомстату, 2003. – 351 с.
  24. Колодій А.М. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підруч. / А.М. Колодій, А.Ю. Олійник. – [2. вид., переробл. і доп.] – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 504 с.
  25. Конституція України / [Електронний ресурс] - Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua/>
  26. Корнійчук Л. Політекономія: виникнення і еволюція / Л. Корнійчук // Економіка України. – 2011. - № 1. – С. 80-92.
  27. Костенко В. Історико-правове дослідження розвитку корупційних дій у владі та суспільстві / В. Костенко // Віче. – 2012. - № 10. – С. 18-20.
  28. Кравченко С. Напрями формування антикорупційної культури українського суспільства / С. Кравченко, І. Пантелейчук // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – 2012. - № 2. – С. 5-12.
  29. Кулагін Ю.І. Політологія. Практикум: навч. посіб. / Ю.І. Кулагін, В.І. Полурез. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 231 с.
  30. Куценко В.І. Соціальна сфера: реальність і контури майбутнього (питання теорії і практики): моногр. / В.І. Куценко / Б.М. Данилишин (наук. ред.). – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2008. – 818 с.
  31. Лазор О.Д. Основи державного управління та місцевого самоврядування: навч.-метод. посіб. [для студ. ВНЗ] / О.Д. Лазор, О.Я. Лазор, І.Г. Лазар. – К.: Дакор, 2007. – 311 с.
  32. Леонова А.О. Ефективність державного управління в контексті євроінтеграції України: навч.-метод. посіб. / А.О. Леонова, В.П. Давидова, О.О. Новачук. – К.: Кондор, 2007. – 390 с.
  33. Лопушняк Г. Соціальна політика як визначальний напрям внутрішньої політики держави / Г. Лопушняк // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2011. - № 2. – С. 244-251.
  34. Лугиня М. Концептуальні підходи до визначення поняття ефективності в державному управлінні / М. Лугиня // Вісник Державної служби України. –

2012. - № 4. – С. 38-41.
35. Мамочка В.В. Шляхи вдосконалення інституту місцевого самоврядування в Україні / В.В. Мамочка // Університетські наукові записки. Часопис ХУУП. – 2009. - № 2. – С. 35-40.
  36. Міщишин В. Дискурс концепту бюрократія. Порівняльний огляд основних бюрократичних моделей / В. Міщишин // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2012. - № 3. – С. 29-36.
  37. Мочерний С.В. Політична економія: навч. посіб. / С.В. Мочерний, Я.С. Мочерна. – [2-ге вид., виправ. і доп.] – К. : Знання, 2007. – 684 с.
  38. Мужикова Н.М. Адаптація соціальної політики та трудового законодавства України до стандартів ЄС: навч. посіб. / Н.М. Мужикова, В.Ф. Пузирний, Л.А. Семиног. – Чернігів: Деснянська правда, 2007. – 170 с.
  39. Недюха М. Лобізм як соціально-політичний феномен: сутність і засоби впливу / М. Недюха, М. Федорін // Віче. – 2010. - № 4. – С. 12-15.
  40. Нестерович В. Лобіювання як конституційно-правовий механізм захисту прав і свобод людини та громадянина / В. Нестерович // Вісник Академії правових наук України. – 2010. - № 3 (62). – С. 83-93.
  41. Основи місцевого самоврядування / [авт. кол. за заг. ред. В.М. Олуйка]. – Хмельницький: ЦППК, 2008. – 730 с.
  42. Павлышенко М. Об отделении власти от бизнеса / М. Павлышенко // Экономика Украины. – 2007. - № 2. – С. 53-61.
  43. Пилипів В. Управлінські аспекти децентралізації в контексті адміністративно-територіальної реформи в Україні / В. Пилипів // Економіка України. – 2008. - № 3. – С. 12-19.
  44. Письменний І. Закон необхідної різноманітності в публічному управлінні / І. Письменний // Державне управління та місцеве самоврядування. Збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 2 (5) / [Електронний ресурс] - Режим доступу до документа: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2010_2/10pivru.pdf.
  45. Плющ Р.М. Основи адміністрування в місцевому самоврядуванні в Україні / Р.М. Плющ, О.С. Ігнатенко. – Херсон: Вид-во ВАТ "ХМД", 2005. – 84 с.
  46. Політика, право і влада в контексті трансформаційних процесів в Україні: монографія / [Кресіна І.О., Матвієнко А.С., Оніщенко Н.М. та ін.] / І.О. Кресіна (ред.). – К., 2006. – 303 с.
  47. Політична економія: навч. посіб. / Г.І. Башнянін (ред.), Є.С. Шевчук (ред.). – [5-те вид., стер.] – Л. : Новий Світ-2000, 2007. – 479 с.
  48. Політична система України в умовах взаємодії громадянського суспільства і правової держави. Політична система: сучасні проблеми розвитку / [Скрипнюк О.В., Петришин О.В., Крупчан О.Д. та ін.] / О.В. Скрипнюк (ред.). – К.; Т.: Підручники і посібники, 2008. – 223 с.
  49. Політологія: підруч. / Л.М. Димитрова [та ін.]; за ред.: Л.М. Димитрової, С.О. Кисельової. – К.: Знання, 2009. – 206 с.
  50. Приходченко Л.Л. Забезпечення ефективності державного управління:

теоретико-методологічні засади: моногр. / Л.Л. Приходченко. – О.: Оптимум, 2009. – 299 с.

51. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 № 3659-ХІІ // Голос України від 21.12.1993.
52. Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів: Закон України від 10.07.2010 № 2487-VI // Урядовий кур'єр від 07.08.2010 - № 145.
53. Про всеукраїнський та місцеві референдуми: Закон України від 03.07.1991 № 1286-ХІІ // Голос України від 26.07.1991.
54. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 № 2017-ІІІ // Урядовий кур'єр від 07.11.2000.
55. Про державну службу: Закон України від 16.12.1993 № 3723-ХІІ // Голос України від 05.01.1994.
56. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам: Закон України від 16.11.2000 № 2109-ІІІ // Урядовий кур'єр від 19.12.2000 - № 236.
57. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 № 1768-ІІІ // Урядовий кур'єр від 06.07.2000.
58. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 07.04.2011 № 3206-VI // Голос України від 15.06.2011 - № 107.
59. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР // Голос України від 02.07.1996.
60. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-ІІІ // Голос України від 27.02.2001 - № 37.
61. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІІ // Голос України від 08.06.1991.
62. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР // ВВРУ. – 1996. - №47. – Ст.256.
63. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР // ВВРУ. –1997.-№24.- Ст. 170.
64. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-ХІV // Офіц. вісник України. – 1999. - № 18. – С. 190.
65. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI // Голос України від 18.04.2012 № 70.
66. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 № 2625-ІІІ // Голос України від 15.08.2001 - № 145.
67. Про Положення про Державну інспекцію України з питань захисту прав споживачів: Указ Президента України від 13.04.2011 № 465/2011 // Урядовий кур'єр від 17.05.2011 - № 87.
68. Про ратифікацію Додаткового протоколу до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 18.10.2006 № 253-V // Урядовий кур'єр від 08.11.2006 - № 210.
69. Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Закон України від 18.10.2006 № 251-V // Урядовий кур'єр від 08.11.2006 - № 210.

70. Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 18.10.2006 № 252-V // Урядовий кур'єр від 08.11.2006 - № 210.
71. Про ратифікацію Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією: Закон України від 16.03.2005 № 2476-IV // Голос України від 06.04.2005 - № 62.
72. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III // Урядовий кур'єр від 04.07.2001 № 116.
73. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 № 93-IV // Урядовий кур'єр від 02.08.2002. - № 14.
74. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006 № 185-V // Урядовий кур'єр від 18.10.2006 - № 195.
75. Публічна влада та управління: принципи і механізми реалізації: монографія / Центр дослідження проблем публічного управління / Н.Р. Нижник (заг.ред.). – Чернівці: Технодрук, 2008. – 432 с.
76. Рачинська М. Генезис інституту лобіювання: державно-управлінські аспекти / М. Рачинська // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2011. - № 2. – С. 291-298.
77. Рачинський А. Вітчизняна бюрократія та її роль у процесах модернізації державного управління / А. Рачинський, І. Пантелейчук // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2010. - № 3. – С. 38-47.
78. Руденко О. Стратегія державного управління у сфері забезпечення суспільної стабільності / О. Руденко // Вісник Державної служби України. – 2012. - № 4. – С. 25-29.
79. Сенчук В. Місцеве самоврядування і демократична держава: діалектика взаємозв'язку і взаємної детермінації / В. Сенчук // Юридична Україна. – 2009. - № 6. – С. 17-24.
80. Сибіга І. Лобізм як механізм впливу неурядових організацій на державні структури України / І. Сибіга // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2009. - № 1. – С. 197-206.
81. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підруч. / Пер. з рос. / О.Ф. Скакун. – Харків: Консум, 2009. – 656 с.
82. Скрипник А. Детермінанти корупції в Україні / А. Скрипник, А. Вдовиченко // Економіка України. – 2009. - № 4. – С. 29-43.
83. Скрипник А. Освіта, індекс сприйняття корупції та мотиваційні моделі корупційної поведінки / А. Скрипник // Економіка України. – 2010. - № 2. – С. 59-71.
84. Снітко Є.О. Основи менеджменту та адміністрування: підруч. [для студ. ден. та заоч. форм навч. напряму підгот. "Менеджмент"] / Є.О. Снітко, Є.Є. Завгородній. – Луганськ: ДЗ "ЛНУ ім. Т. Шевченка", 2010. – 279 с.
85. Соколовська А. Економічна функція держави та особливості її виконання в Україні / А. Соколовська // Економіка України. – 2008. - № 3. – С. 20-33.
86. Соловійов В. Доброчесність як складова запобігання корупції в Україні / В. Соловійов // Вісник Державної служби України. – 2012. - № 4. – С. 38-41.
87. Соловійов В. Корупція в державному управлінні як феномен глобалізованого світу / В. Соловійов // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2012. - № 4.

- С. 29-37.
88. Соціальна політика: навч. посіб. / [кол. авт. О.О. Беляєв, М.І. Диба, В.І. Кириленко та ін.] – К.: КНЕУ, 2005. – 196 с.
  89. Соціологія: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Бакуменко О.О., Березовський В.В., Васильєва І.Г. та ін. – Х. : НТМТ, 2009. – 176 с.
  90. Соціологія: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / Безверха Г.І., Гончаренко Л.Г., Грищенко Н.І. – К.: НАУ-друк, 2009. – 116 с.
  91. Тіньков А. Політична корупція в системі державного управління: українські реалії / А. Тіньков // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2010. - № 1. – С. 227-234.
  92. Трощинський В. Розробка моделі оцінювання державної соціальної політики на регіональному рівні / В. Трощинський, О. Петров // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2009. - № 1. – С. 207-214.
  93. Усаченко Л.М. Теоретико-методологічні засади розвитку взаємовідносин органів державної влади з неурядовими організаціями: монографія / Хмельницький ун-т управління та права. – Хмельницький, 2008. – 343 с.
  94. Федоренко В. Запровадження інституту лобювання в Україні: законотворчі та державно-управлінські аспекти / В. Федоренко // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2010. - № 1. – С. 205-213.
  95. Чиркин В.Е. Публичное управление: учеб. / В.Е. Чиркин. – М.: Юристь, 2004. – 475 с.
  96. Чухно А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання / А. Чухно // Економіка України. – 2010. - № 1. – С. 4-18.
  97. Чухно А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання / А. Чухно // Економіка України. – 2010. - № 2. – С. 4-13.
  98. Шаров Ю. Європейські стандарти публічного управління: проекція на муніципальний рівень / Ю. Шаров, І. Чикаренко // Державне управління та місцеве самоврядування Збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 1 (4) / [Електронний ресурс] - Режим доступу до документа: // http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Dums/2010_1/10syppmr.pdf
  99. Шахматова Т. Питання реформування місцевих органів влади / Т. Шахматова // Право України. – 2007. - №4. – С. 22-25.
  100. Якимчук С. Управлінські рішення в діяльності органів місцевого самоврядування: зміст, особливості та сутність / С. Якимчук // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2009. - № 1. – С. 153-159.
  101. Яцков В. Деньги и власть: влияние на развитие общества и эффективность его управления / В. Яцков // Віче. – 2011. - № 14. – С. 30-32.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.president.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://uaror.org.ua>
6. <http://minregion.gov.ua>
7. <http://municipal.gov.ua>

Навчальне видання

*Маловичко Світлана Вікторівна
Карабаза Ірина Анатоліївна*

Кафедра маркетингу та менеджменту

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Формат 60x84/8. Ум. др. арк.

Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені
Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м.Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкту видавничої
Справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.